265

INDOKOLÁSOK TÁRA

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE 2024. március 1., péntek

módosításáról szóló 1/2024. (II. 29.) IM rendelethez

Tartalomjegyzék

III.	Kormán	vrendele	tekhez	tartozó	indo	koláso	k
------	--------	----------	--------	---------	------	--------	---

	Végső előterjesztői indokolás a szociálpolitikai menetdíj-támogatás megállapításának és igénybevételének szabályairól szóló 121/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 37/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez	262
	Végső előterjesztői indokolás a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 38/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez	262
	Végső előterjesztői indokolás a gyermekvédelmiintézmény-vezetők pszichológiai alkalmassági vizsgálatához szükséges kormányrendelet módosításáról szóló 40/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez	263
	Végső előterjesztői indokolás az egyes, a díjköteles közúthálózatra vonatkozó úthasználati jogosultságokkal kapcsolatos kormányrendeleteknek az autóbuszok díjfizetésével összefüggő módosításáról szóló 44/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez	264
V. A Korn	nány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások	
	Végső előterjesztői indokolás az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet módosításáról szóló 1/2024. (II. 29.) MK rendelethez	265
	Végső előterjesztői indokolás az egyes büntetés-végrehajtási tárgyú igazságügyi miniszteri rendeletek	

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a szociálpolitikai menetdíj-támogatás megállapításának és igénybevételének szabályairól szóló 121/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 37/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A kedvezményrendszer módosításával összefüggésben a szociálpolitikai menetdíj-támogatásokra vonatkozó szabályok módosítása is szükséges.

Végső előterjesztői indokolás

a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 38/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás célja a jelenleginél sokkal egyszerűbb, az utazóközönség igényeihez lényegesen jobban igazodó, korszerűbb, egységes tarifa- és kedvezményrendszer létrehozása.

A kialakítandó új tarifa- és kedvezményrendszer a helyközi közösségi közlekedésben új díjtermékek bevezetését, a kedvezményrendszer korszerűsítését és egyszerűsítését, valamint a helyi és helyközi kedvezmények minél nagyobb mértékű összehangolását jelenti.

Az új kedvezményrendszerben kevesebb, jobban átlátható kedvezmény áll majd rendelkezésre, és nem lesz szükség sem bonyolult igazoló dokumentumokra, sem pecsételni való űrlapokra, azaz egyszerűsödik a kedvezmény igazolásának módja.

A kedvezmények igénybevétele során a rendeletben meghatározott jogosultságot igazoló dokumentum mellett a jogosult személyének azonosítása céljából a személyazonosításra alkalmas okmányt is be kell mutatni.

Az országbérletek esetén eltörlésre kerülnek a megmaradt adminisztratív korlátozások. A kedvezményes vármegyeés országbérletek továbbra is megvásárolhatók a hazai diákigazolványok birtokában, a jogosultak köre kiegészül az ellátottak utazási utalványával rendelkezőkre.

Az új tarifa- és kedvezményrendszer bevezetésétől díjmentesen vehetik igénybe a helyközi közlekedést azok a fogyatékkal élők és tartós betegek, akik ma jelképes, 90%-os kedvezménnyel csökkentett díjat fizetnek a helyközi közlekedésben, de a helyi közlekedést már most is díjmentesen használhatják. Ezzel az érintett utascsoport tekintetében egységessé válik a helyi és helyközi díjszabás.

Nem kell menetjegyet váltania majd a vak, a hallássérült, a magasabb összegű családi pótlékban részesülő, a fogyatékossági támogatásban részesülő, a fogyatékosságban szenvedő szociális otthoni gondozott, a gyógypedagógiai intézményekben és sajátos nevelési igényű gyermekeket foglalkoztató intézményekben tanuló honfitársainknak. Kísérőik és látogatóik szintén díjmentesen utazhatnak a jogszabályban leírt esetekben.

Az ellátottak utazási utalványára jogosultak az új rendszerben díjmentes jegyvásárlásra jogosultak, és megnyílik számukra a kedvezményes (90%-os kedvezményű) vármegye- és országbérlet vásárlásának lehetősége. A Magyar Államkincstár által – a 2024. március 1-jét megelőzően hatályos szabályok alapján – kiállított utazási utalványok az érvényességi idejükön belül használhatók arra, hogy igazolják a jogosultságot az új rendszer szerinti kedvezményekre.

Díjmentesen utazhatnak a helyközi közlekedésben évente 12 alkalommal a Magyar Igazolvánnyal, illetve a Magyar Hozzátartozói Igazolvánnyal rendelkezők.

Díjmentesen utaznak, akik eddig igénybe vették a nagycsaládosok utazási kedvezményét [a szülő (szülők) és a vele (velük) együtt utazó legalább 3 gyermekük, a személyazonosság és a feltételek igazolására alkalmas okmány(ok) felmutatásával].

Változatlanul díjmentesen utazhatnak a hadirokkantak és hadigondozottak, valamint a tartózkodási engedéllyel rendelkező menekültkénti, menedékeskénti vagy oltalmazottkénti elismerésüket kérő és az ekként elismert személyek a jogszabályban leírt esetekben.

Díjmentesen utazhatnak a 14 év alattiak és a 65 év felettiek, állampolgárságra való tekintet nélkül. A családok utazásának támogatása ezzel az intézkedéssel magasabb szintű, mégis egyszerűbb lesz. A 14 év alattiakra vonatkozó ingyenes utazási lehetőség mint új kedvezményelem a helyközi közlekedésben előírásra kerül.

A bevezetéstől 50%-os jegyár kedvezmény igénybevételével utazhatnak a 14 és 25 éves kor közöttiek, a hallgatók pedig továbbra is jogosultak kedvezményes vármegye- és országbérletre. Az életkort a születési időpont alapján kell megállapítani.

A közszolgálati alkalmazottak jelenlegi utazási kedvezménye is átalakításra kerül, 2024 októberétől regisztrációhoz kötött, elektronikus, korlátlan 50%-os kedvezmény kerül bevezetésre. Az átmeneti időben a meglévő, érvényes utazási utalványok felmutatásával vehető igénybe a kedvezmény.

A rendelkezések – a regisztrációra vonatkozó szabályozás kivételével – március 1-jén lépnek hatályba.

Végső előterjesztői indokolás

a gyermekvédelmiintézmény-vezetők pszichológiai alkalmassági vizsgálatához szükséges kormányrendelet módosításáról szóló 40/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez

A módosítás célja, hogy a gyermekek mindenekfelett álló érdekének érvényre juttatása, a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelem és gondoskodás nyújtása érdekében biztosítsa, hogy a családjukból kiemelt gyermekek ellátását biztosító intézmények vezetését olyan személyek lássák el, akiknek alkalmasságáról a megbízásukat megelőzően és azt követően is rendszeresen meggyőződik a munkáltató.

Az állam "gyermekvédelmi felelőssége" fokozottan jelenik meg a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő, a családjukból kiemelt gyermekek megfelelő ellátása és nevelése tekintetében. Kiemelt körültekintéssel kell tehát eljárni az ezen gyermekek ellátásáért felelős intézmények élén álló személyek kiválasztása és folyamatos ellenőrzése terén.

A rendelet e cél elérése érdekében – a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjőléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításával – a vezetői kompetenciákat is vizsgáló pszichológiai alkalmassági vizsgálatot ír elő a gyermekotthont működtető intézmény vezetője, a gyermekotthon-vezető, a nevelőszülői hálózatot működtető intézmény vezetője, valamint a javítóintézet igazgatója és otthonvezetője (a továbbiakban együtt: gyermekvédelmiintézmény-vezető) tekintetében.

A módosítás alapján csak az a személy nevezhető ki gyermekvédelmiintézmény-vezetőnek, aki megfelel a rendelet mellékletében meghatározott, a személyisége egészével kapcsolatos elvárásoknak, a kognitív képességekkel kapcsolatos elvárásoknak, a társas készségekkel kapcsolatos elvárásoknak és a társadalmi normáknak való

megfelelés körében vizsgált feltételeknek. Vizsgálni kell továbbá, hogy élettörténete mentes-e a kóros függőségektől, öngyilkossági hajlamtól, szexuális devianciáktól.

Maga a pszichológiai alkalmassági vizsgálat a belügyminiszter által jóváhagyott pszichológiai alkalmasságvizsgálati szakmai protokoll alapján történik. Szintén a belügyminiszter határozza meg a gyermekvédelmiintézményvezetőktől elvárt vezetői kompetenciákat.

A pszichológiai alkalmassági vizsgálatok elvégzését a Belügyminisztérium szervezi. A minősítést pszichológus határozza meg személyiségtesztek, intelligenciatesztek, figyelemvizsgálatok, kompetenciavizsgálatok, ezek kombinációi, valamint egyéb kiegészítő vizsgálatok elvégzésével.

A vezetői megbízás feltétele a vizsgálaton való részvétel és az annak során kapott alkalmas minősítés. Átmeneti rendelkezés biztosítja, hogy a munkáltatónak a jelenlegi intézményvezetők tekintetében is legyen lehetősége ellenőrizni a pszichológiai alkalmasságot. A módosítás hatálybalépésekor folyamatban lévő pályázatok esetén is alkalmazni kell az új vizsgálatot, azzal, hogy a pályázó a hozzájárulását a pályázati határidő lejártát követően, de legkésőbb a kinevezését megelőzően is megteheti.

A rendelet értelmében a pszichológiai alkalmasságot kétévente ellenőrzik minden intézményvezető vonatkozásában. A gyermekvédelmi szakellátási intézmények működési feltételévé kívánja tenni a jogalkotó, hogy az intézményt kizárólag arra személyiségében alkalmas, a megfelelő vezetői kompetenciákkal bíró személy vezesse.

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Végső előterjesztői indokolás az egyes, a díjköteles közúthálózatra vonatkozó úthasználati jogosultságokkal kapcsolatos kormányrendeleteknek az autóbuszok díjfizetésével összefüggő módosításáról szóló 44/2024. (II. 29.) Korm. rendelethez

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az útdíj elemét képező infrastruktúradíj tekintetében önálló díjkategóriák kerülnek kialakításra az autóbuszok részére, ahol a rendező elv – a többi útdíjköteles gépjárműtől eltérően – nem a gépjármű tengelyszáma, hanem a műszakilag megengedett legnagyobb össztömege, az irányadó szabályozást figyelembe véve.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet módosításáról szóló 1/2024. (II. 29.) MK rendelethez

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendeletben foglalt Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke (a továbbiakban: ÖVTJ) kettős célt szolgál. Egyrészt orientálja a gazdaság érintett körét, hogy az adott önálló vállalkozási formában milyen tevékenységek végezhetők, másrészt a tevékenységek egységes kódszámú, formalizált nyilvántartása kielégíti az állami szervek, önkormányzatok, gazdasági szervezetek információigényét. Az érintettek, a kormányzat így gyorsan információt nyerhetnek az egyes tevékenységekre vonatkozó jogszabályok vállalkozókra gyakorolt hatásáról, illetve a tevékenységek strukturális változásáról az újonnan alakuló önálló vagy átalakult vállalkozások körében.

Az ÖVTJ módosítását a nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet 2020. évi módosításával való harmonizáció, az önálló vállalkozások tevékenységi körében teret nyerő új, jelentőssé vált tevékenységek önálló kódszámú megjelentetésének igénye, valamint az egyes tevékenységek szakágazaton belüli elhelyezkedésének korrekciója tette szükségessé.

Az ÖVTJ nem kapcsolódik a NACE rendelet (A gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról szóló, 2006. december 20-i 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet) végrehajtásához, illetve a fent nevezett osztályozás nem képezi a gazdasági tevékenységek szerinti statisztikák alapját. Emiatt indokolt a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról szóló, 2006. december 20-i 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre való utalás hatályon kívül helyezése a Rendeletben.

Végső előterjesztői indokolás az egyes büntetés-végrehajtási tárgyú igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló 1/2024. (II. 29.) IM rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2023. évi XCVII. törvény 2024. március 1-jei hatállyal koncepcionálisan módosítja a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvénynek a szabadságvesztés végrehajtási rendjére vonatkozó szabályait. Bevezetésre kerül az elítéltek végrehajtási fokozathoz igazodó, de a büntetésvégrehajtási szakmai szempontokat hatékonyabban érvényesítő kategóriabesorolási rendszer és ehhez

kapcsolódóan a kreditrendszer, amelynek célja, hogy az elítéltek egyes kategóriák közötti váltásához egy objektív alapokon nyugvó, kiszámítható és átlátható keretet adjon.

A rendeleti módosítások a törvényi módosításokkal bevezetett új kategória- és kreditrendszerhez kapcsolódó, azok végrehajtásához szükséges részletszabályokat állapítják meg. Kidolgozásra kerülnek a kockázatelemzési vizsgálat elemei és a kategóriabesorolás szempontrendszere. A végrehajtás rendjét érintően részletesen meghatározásra kerülnek az egyes kategóriák tartalmi elemei, amelyek a törvényi szabályozás kiegészítéseként az elítéltek elhelyezési körülményeit, kapcsolattartása gyakoriságát és mértékét stb. érdemben meghatározzák. A kategóriarendszer lényeges eleme a kategóriák közötti előmenetel időbeli ütemezése, vagyis annak számítási módszertana, hogy a büntetés tartamához igazodóan, hány kreditpont megszerzésével, milyen időpontban van lehetősége az elítéltnek kedvezőbb kategóriába jutnia. Lényeges eleme az előmeneteli rendszernek, hogy a hat hónap alatt megszerezhető hat kreditpont megadásáról való döntésekor a Befogadási és Fogvatartási Bizottság mit vizsgál, továbbá hogy milyen tevékenység, eredmény elismeréseként szerezhet az elítélt plusz kreditpontokat (pl. szakma megszerzése). Meghatározásra kerül az egyes fegyelmi fenyítésekhez kapcsolódó kreditpontlevonások mértéke. Végezetül kivezetésre kerülnek a megszűnő jogintézményekre vonatkozó rendelkezések.